

Links Ecologisch Forum (LEF)

Forum Gauche Ecologie (FGE)

Radicaal Groen Linkse Partijoverstijgende Beweging

Mouvement Radical Rouge et Vert, au-delà des Partis

Zes procent btw op energie is een noodzaak!

Geplaatst op vrijdag 11 oktober 2013 |
 SHARE

Tijdens de gesprekken over de begroting van 2014 werd door Johan Vande Lanotte (sp.a) voorgesteld om de btw op energie te verlagen van 21 naar 6 procent. Sinds januari 2008 is dit al een eis van het ACV!

Het voorstel werd van tafel geveegd met de argumenten dat dit onbetaalbaar is, niets doet aan de prijsvorming en slecht is voor het klimaat. Een interne CD&V-nota die via de website van De Tijd uitlekte, maakte de btw-verlaging met de grond gelijk. Daarin werd de maatregel 'macro-economische onzin' genoemd. 'Iedereen is het erover eens dat een fiscale hervorming met een verschuiving van lasten op arbeid naar lasten op milieu een prioriteit moet zijn van de volgende regering'. Maar hoeven we hiermee akkoord te gaan?

BTW: een onrechtvaardige belasting

BTW is per definitie onrechtvaardig, omdat deze belasting geen rekening houdt met de financiële draagkracht van de consumenten. Of je nu moet rondkomen met een leefloon of met een maandinkomen van 5000 euro, beiden betalen evenveel btw voor goederen en diensten. Het normale tarief is 21 procent. Maar voor een hele hoop zeer uiteenlopende producten geldt een verminderd tarief van 6 procent. Over deze goederen en diensten wordt gezegd dat het om levensnoodzakelijke producten gaat. Is energie dan niet levensnoodzakelijk? Energie is cruciaal voor de hele samenleving. Zonder verwarming en verlichting kun je niet menswaardig leven, en ook de economie kan niet zonder energie. Gas en elektriciteit zijn geen luxe, maar levensnoodzakelijke behoeftes die voor iedereen betaalbaar moeten zijn.

Waarom een verschuiving van belastingen op arbeid naar belastingen op milieu niet de juiste oplossing biedt

Om de verschuiving van belastingen op arbeid naar belastingen op milieu te propageren, haalt men dikwijls het argument naar boven dat belastingen op milieu de belastingen op arbeid kunnen verlichten. Het resultaat geeft een competitieve economie, meer jobs en minder CO2. Dit is om tal van redenen een misleidend idee!

1. Om te beginnen stelt men hier niet het milieu als prioriteit, maar de competitiviteit van de bedrijven. Dit wil men bekomen door de loonkosten te verminderen en te vervangen door milieubelastingen. Maar als men het heeft over een vermindering van de loonkosten, dan heeft men het vooral op de sociale bijdragen gemunt. Die zouden dan vervangen worden door milieubelastingen. Dikwijls geeft men de indruk dat het de werknemer is die minder belast gaat worden op zijn loon. Maar voor alle duidelijkheid zijn het niet de sociale bijdragen op het bruto loon van de werknemers die zouden verlagen, maar gaat het over de vermindering van het deel van het totale loon dat de werkgever doorstort naar de sociale zekerheid. Resultaat: de werkgever wint en de sociale zekerheid verliest inkomsten. Die verliezen wil men dan compenseren door milieubelastingen.
2. Sociale bijdragen op het loon vervangen door milieubelastingen, zouden wel eens de sociale zekerheid structureel kunnen aantasten. Omdat milieubelastingen dienen om het gedrag aan te passen, gaan bijvoorbeeld mensen en bedrijven efficiënter omgaan met het milieu. Dus, hoe meer milieuefficiënt men is, hoe lager de belasting die moet betaald worden. Maar wat gaat het gevolg zijn? De inkomsten van de sociale zekerheid gaan dalen waardoor weer nieuwe inkomsten zullen moeten gezocht worden.
3. Dat een verschuiving van belastingen op arbeid naar milieubelastingen de loonkosten voor de werkgever verlagen en dat daardoor meer tewerkstelling komt, is ook een veel gehoord argument. Maar hoe geloofwaardig is dit nog? Momenteel wordt voor de werkgevers op jaarbasis voor 14,5 miljard euro aan kortingen voorzien. Daaronder wordt verstaan: bijdrageverminderingen, niet doorstorten van een deel van de bedrijfsvoorheffing, belastingverminderingen, subsidies, activering, doelgroepenbeleid.... In negen jaar tijd groeide het bedrag met meer dan 300 procent. Maar waar is het effect op tewerkstelling? Met een werkloosheidsgraad van 8,7 procent en 610.893 niet-werkende werkzoekenden halen we het slechtste werkgelegenheidsrapport in tien jaar.
4. Dat milieubelastingen het gedrag van mensen gaan beïnvloeden om met energie zuiniger om te gaan, zal wel juist zijn. Maar over wie spreken we dan? Zelfs al zou de btw op elektriciteit stijgen naar 30 procent, dan nog zullen de zwembaden van de rijke klasse op temperatuur blijven en zullen hun dure en zware wagens de lucht blijven vervuilen, terwijl de energierekening voor sociale huurders onbetaalbaar zou worden.

Maar het kan ook anders!

Zou het niet beter zijn in plaats van belastingen te gebruiken, ecologische normen vast te leggen bij het produceren van producten? Zouden we niet beter werken via regulering? Volgens de

voorstanders om via milieubelastingen het milieuschadelijk gedrag te bestraffen, moet de vervuiler betalen. Maar kan dit in de ongelijke samenleving? Alleen wie het kan betalen, mag dan vervuilen? En waarom geen producten die schadelijk zijn voor mens, dier en milieu verbieden? Waarom eerst toelaten en dan belasten? Is dat ook geen verspilling?

Prijscontrole

Energie is voor iedereen levensnoodzakelijk en daarom is het niet meer dan rechtvaardig dat er een btw-verlaging komt naar 6%. Volgens de tegenstanders lopen we met deze verlaging het risico dat de energieleveranciers hun prijzen zullen doen stijgen. Maar dit hoeft toch niet? Want waarom is dan hetzelfde kilowattuur elektriciteit, door dezelfde energiebedrijven aan de man gebracht, in Frankrijk dan 64 procent goedkoper? Het antwoord is: prijscontrole. Frankrijk kent sinds jaar en dag een beleid van gereguleerde prijzen, en dat wil de bevolking zo houden. Waarom kan dit dan niet in België? Nee, daar kiest men voor de winst die voor een groot deel naar de aandeelhouders vloeit. Electrabel & co hebben de prijzen laten stijgen, ondanks een btw van 21 procent. De Federale Overheidsdienst Economie, die nauwgezet de prijzen bijhoudt, berekende dat sinds 2006 de elektriciteitsprijs voor de gezinnen gestegen is met exact 39 procent.

Een verschuiving van belastingen op arbeid naar belastingen op kapitaal is veel rechtvaardiger

Een btw-verlaging naar 6% voor energie hoeft de schatkist overigens geen geld te kosten. Het geld kan men bijvoorbeeld gaan halen bij Electrabel! Die maken nu grote winsten op hun kerncentrales die al lang zijn afgeschreven dankzij de consument die dat aan zijn factuur heeft kunnen voelen. Het is daarom maar niet meer dan normaal dat deze winsten worden afgeroomd. Deze maatregel is een logische en gerechtvaardigde bron van inkomsten die 1,5 à 2 miljard euro per jaar kan opleveren. Maar daar heeft de regering geen oren naar!

Guido Deckers (ACV) - 10 oktober 2013